

September 2021

Overlastbeleving Polstraat & omgeving

Een vergelijking tussen de overlastbeleving in de Polstraat e.o. en de beleving van overlast gemeentebreed



Inhoud

| | |
|---------------------------------------|----|
| Inleiding..... | 4 |
| Onderzoeksvraag..... | 4 |
| Conclusies | 5 |
| Zelf ervaren overlast..... | 7 |
| Mate van overlastbeleving..... | 8 |
| Acceptabel vinden van overlast..... | 9 |
| Frequentie van overlast..... | 11 |
| De peiling: wat is er gevraagd? | 12 |
| Onderzoeksverantwoording | 13 |

Inleiding

In de Polstraat in de binnenstad van Deventer is de maatschappelijke opvang gevestigd die onderdak en hulp biedt aan kwetsbare personen die tijdelijke huisvesting en hulp nodig hebben. Er zijn plannen in voorbereiding om de opvanglocatie in 2022 te renoveren. Om te kunnen monitoren in hoeverre de buurt overlast beleeft van de opvang is toegezegd om hier onderzoek naar te doen. De vakgroep Kennis & Verkenning heeft in juni 2021 in overleg met het Convenantoverleg Polstraat e.o. een digitale peiling uitgevoerd. De peiling is uitgevoerd in het gebied rondom de

maatschappelijke opvang aan de Polstraat. Als controlegroep diende het Digipanel (een groep bewoners uit de hele gemeente Deventer). Meer informatie over de onderzoeksopzet is te vinden op pagina 13 bij de onderzoeksverantwoording. In deze rapportage treft u de resultaten aan van de Overlastpeiling Polstraat e.o. De peiling kan gezien worden als een 0-meting. De peiling kan na de renovatie opnieuw uitgevoerd worden om vast te stellen of de overlastbeleving toe- dan wel afgenomen is.

Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag is als volgt: is er een verschil vast te stellen tussen de overlastbeleving in de Polstraat & omgeving en het DigiPanel en is dat verschil statistisch significant¹?

¹ Als de kans, dat een **verschil** door toeval ontstaan is, kleiner is dan 5% dan noemt men het **verschil significant** (betekenisvol). Als de kans, dat het **verschil** door toeval ontstaan is, kleiner is dan 1% dan noemt men het **verschil** zeer **significant** (zeer betekenis vol).

Conclusies

Uit de analyse van de onderzoeksgegevens blijkt het volgende:

Overlastbeleving

De vorm van overlast die het meest zelf wordt ervaren door de groep Polstraat e.o. is het openbaar gebruik van alcohol. 78% van de groep Polstraat e.o. ervaart zelf deze vorm van overlast. Ter vergelijking: 22% van het Digipanel ervaart zelf deze vorm van overlast. Op plek twee van zelf ervaren overlast staat geluidsoverlast. 65% ervaart zelf geluidsoverlast in de Polstraat e.o.

Bij het Digipanel staat geluidsoverlast op plek 1 als vaakst genoemde vorm van zelf beleefde overlast. De helft van het Digipanel ervaart zelf geluidsoverlast.

Conclusie: in de groep Polstraat e.o. is het percentage respondenten dat zegt zelf overlast te ervaren gemiddeld genomen hoger dan in het Digipanel. Analyse van de gegevens wijst uit dat dit verschil zeer significant is.

Mate van overlast

Van de groep respondenten Polstraat e.o.

die zegt overlast te ervaren door het openbaar gebruik van harddrugs geeft 56% aan véél overlast te ervaren gevolgd door openbaar gebruik van alcohol (51%).

Van de groep respondenten uit het Digipanel dat zegt overlast te ervaren door rondslingerende spuiten geeft 42% aan dat men daar véél overlast door ervaart.

Conclusie: in de Polstraat e.o. is het percentage respondenten dat aangeeft veel overlast te ervaren gemiddeld genomen significant hoger dan in het Digipanel. Met name door het openbaar gebruik van harddrugs en alcohol ervaart de groep Polstraat e.o. zelf veel overlast. Er zijn geen significante verschillen vast te stellen bij de categorieën 'beetje overlast' en 'nauwelijks overlast'.

Mate van acceptatie

Zowel het Digipanel als de respondenten uit de Polstraat e.o. vinden de overlast die ze zelf ervaren niet acceptabel. Het minst acceptabel is de ervaren overlast door fietsendiefstal in de Polstraat e.o.

Ook het Digipanel vindt overlast die men

zelf ervaart door fietsendiefstal het minst acceptabel.

Conclusie: de mate waarin de Polstraat e.o. zelf ervaren overlast acceptabel vindt, verschilt op sommige aspecten van het Digipanel maar er zijn gemiddeld genomen géén significante verschillen vast te stellen. Bewoners in de omgeving van de opvang aan de Polstraat vinden zelf ervaren overlast dus niet meer of minder acceptabel dan leden van het Digipanel.

Frequentie

Van de respondenten die aangeven overlast door samenscholing te ervaren, ervaart 59% van de respondenten deze van overlast dagelijks ten opzichte van 13% bij het Digipanel.

Van de groep respondenten uit het Digipanel die aangeeft overlast te ervaren door rondslingerende spuiten geeft 48% aan deze overlast dagelijks te ervaren.

Conclusie: over het algemeen zijn de dagelijks ervaren vormen van overlast bij de Polstraat e.o.-groep significant groter dan bij de Digipanel-groep. Er zijn geen significante verschillen vast te stellen tussen beide groep wat betreft overlast die wekelijks, maandelijks of per kwartaal zelf beleefd wordt.

Beantwoording onderzoeksvraag

Met deze resultaten kan worden geconcludeerd dat er verschillen zijn in de overlastbeleving tussen de Polstraat & omgeving en het Digipanel, waarin inwoners van de hele gemeente Deventer vertegenwoordigd zijn. De verschillende vormen van overlast worden door een groter deel van de respondenten ervaren, de mate van overlast is in de Polstraat en omgeving groter, en de frequentie is hoger. Wat niet afwijkt is de mate van acceptatie. Dit kan er op wijzen dat er geen gewenning optreedt in de overlastbeleving.

In de rest van deze rapportage treft u een uitgebreidere beschrijving aan van de onderzoeksresultaten.

Zelf ervaren overlast

In de peiling is aan beide groepen gevraagd of respondenten zelf overlast ervaren van 13 verschillende vormen van overlast. Deze vormen van overlast staan expliciet vermeld in een convenant dat is gesloten tussen IrisZorg, Tactus, gemeente, politie, Toezicht & Handhaving en bewoners in juli 2005. Op de vraag of respondenten overlast zelf ervaren, geeft tabel 1 de percentages aan die met 'ja' antwoorden. De respondenten Polstraat e.o. geven aan de meeste overlast te ervaren door het openbare gebruik van alcohol. 78% van de respondenten geeft dit aan. Bij het Digipanel staat openbaar gebruik van alcohol op plek 2. Een vijfde van de Digipanelleden ervaart zelf deze vorm

van overlast.

In het Digipanel wordt geluidsoverlast het meest genoemd. De helft van de respondenten geeft dit aan. In de top 5 valt op dat in de Polstraat e.o. de overlastvorm 'wildplassen' op plek 3 staat (65%). In het Digipanel is deze vorm van overlast op plek 7 terug te vinden (11%). Zelf ervaren overlast door prostitutie werd slechts door enkele respondenten in zowel de Polstraat e.o.-groep als het Digipanel genoemd. Deze vorm van overlast wordt daarom in deze rapportage verder niet geanalyseerd. Concluderend kunnen we vaststellen dat in de Polstraat e.o. het percentage respondenten dat zegt overlast te ervaren gemiddeld genomen hoger is dan in het Digipanel. Dit verschil is zeer significant.

Tabel 1 Top-13 vergelijking tussen overlastbeleving Polstraat e.o en het Digipanel in %

| POLSTRAAT | | DIGIPANEL | |
|--|-----|---|-----|
| 1. Openbaar gebruik van alcoholische dranken | 78% | 1. Geluidsoverlast | 50% |
| 2. Geluidsoverlast | 65% | 2. Openbaar gebruik van alcoholische dranken | 21% |
| 3. Wildplassen | 65% | 3. Samenshooling | 20% |
| 4. Dealen van verdoovende middelen | 55% | 4. Dealen van verdoovende middelen | 19% |
| 5. Samenshooling | 54% | 5. Provocatie intimidatie en agressief gedrag | 13% |
| 6. Provocatie, intimidatie en agressief gedrag | 51% | 6. Rondslingerende spuiten | 13% |
| 7. Vechtpartijen en ruzies | 41% | 7. Wildplassen | 11% |
| 8. Openbaar gebruik van harddrugs | 32% | 8. Fietsendiefstal | 10% |
| 9. Slapen in portieken | 32% | 9. Inbraak en beroving | 7% |
| 10. Fietsendiefstal | 21% | 10. Vechtpartijen en ruzies | 5% |
| 11. Rondslingerende spuiten | 19% | 11. Openbaar gebruik van harddrugs | 5% |
| 12. Inbraak en beroving | 11% | 12. Slapen in portieken | 2% |
| 13. prostitutie | 3% | 13. prostitutie | 1% |

Mate van overlastbeleving

Er zijn verschillen vast te stellen tussen de groep Polstraat e.o en het Digipanel wat betreft de mate waarin zelf overlast wordt beleefd.

Terwijl het openbaar gebruik van *alcohol* door de groep Polstraat e.o. genoemd wordt als *vorm* waar men zelf de meeste overlast door ervaart (zie tabel 1), is de *mate* van overlastbeleving door het openbaar gebruik van harddrugs het hoogst. Zowel het gebruik van alcohol als van harddrugs zorgt namelijk voor veel overlastbeleving in de Polstraat e.o. Respectievelijk 51% en 56% van de respondenten uit de Polstraat e.o.-groep die zelf overlast ervaren, zeggen dat ze er véél overlast door ervaren.

Opvallend is dat respondenten van het Digipanel aan geven, dat zij zelf met name veel overlast ervaren door rondslingerende spuiten. Van de groep die daar overlast van heeft (13%), ervaart

42% dat als veel overlast. Overigens ligt het percentage respondenten uit de Polstraat e.o. dat zelf veel overlast ervaart door rondslingerende spuiten, hoger, nl. 47% van de groep die zegt zelf overlast te ervaren door rondslingerende spuiten.

Zoals is aangetoond in de vorige paragraaf wordt geluid als vorm van overlast door de groep Digipanel het vaakst genoemd. 38% van de respondenten zegt veel geluidsoverlast te ervaren, 57% ervaart een beetje overlast en 5% ervaart nauwelijks overlast.

In de Polstraat e.o. is het percentage respondenten dat aangeeft veel overlast te ervaren gemiddeld genomen significant hoger dan in het Digipanel. Met name door het openbaar gebruik van harddrugs en alcohol ervaart de groep Polstraat e.o. zelf veel overlast. Bij de categorieën 'een beetje overlast' en 'nauwelijks overlast' zijn geen significante verschillen vast te stellen.

| vorm van overlast | veel overlast | | beetje overlast | | nauwelijks overlast | |
|--|---------------|-----------|-----------------|-----------|---------------------|-----------|
| | Polstr.e.o. | Digipanel | Polstr. e.o. | Digipanel | Polstr. e.o. | Digipanel |
| Fietsendiefstal | 38% | 21% | 47% | 68% | 15% | 11% |
| Inbraak en beroving | 44% | 13% | 50% | 57% | 6% | 30% |
| Dealen van verdovende middelen | 29% | 17% | 49% | 66% | 21% | 17% |
| Openbaar gebruik van alcoholische dranken | 51% | 18% | 35% | 64% | 14% | 18% |
| Openbaar gebruik van harddrugs | 56% | 38% | 38% | 57% | 6% | 5% |
| Geluidsoverlast | 52% | 38% | 45% | 57% | 3% | 5% |
| Rondslingerende spuiten | 47% | 42% | 43% | 49% | 10% | 9% |
| Provocatie intimidatie en agressief gedrag | 39% | 32% | 52% | 62% | 9% | 7% |
| Vechtpartijen en ruzies | 41% | 13% | 44% | 70% | 15% | 17% |
| Wildplassen | 42% | 22% | 48% | 59% | 11% | 20% |
| Samenscholing | 45% | 15% | 44% | 72% | 11% | 13% |
| Slapen in portieken | 41% | 11% | 43% | 56% | 16% | 33% |

Tabel 2 Mate van overlast | een vergelijking tussen Polstraat e.o. en het Digipanel

Acceptabel vinden van overlast

Hoewel zowel respondenten uit de Polstraat e.o. als Digipanelleden de overlast die ze ervaren niet acceptabel vinden, zijn er wel verschillen vast te stellen tussen de verschillende vormen van overlastbeleving en de acceptatie daarvan. Het minst acceptabel vindt de groep Polstraat e.o. de overlast die men ervaart door fietsendiefstal. Van de groep die zegt overlast te ervaren door fietsendiefstal is 97 % van mening dat dit niet acceptabel is. Wildplassen en rondslingerende spuiten vindt 90% van de respondenten Polstraat e.o. die deze vormen van overlast ervaren niet acceptabel.

Ook de leden van het Digipanel vinden de overlast die ze ervaren door fietsendiefstal niet acceptabel. 94% van de Digipanelleden die aangeeft hier overlast door te ervaren zegt deze vorm van overlast niet acceptabel te vinden. De niet- acceptabele vormen van overlastbeleving die daarna het vaakst genoemd worden door leden van het Digipanel die deze overlast ervaren zijn ruzies & vechtpartijen (91%) en provocatie, intimidatie en agressief gedrag (90%).

Een opvallend verschil in de mate van acceptatie tussen de groep Polstraat e.o. en het Digipanel is het slapen in portieken.

22% van het Digipanel die deze vorm van overlast ervaart zegt deze vorm van overlast acceptabel te vinden ten opzichte van 4% van de Polstraat e.o.-groep.

In het algemeen is het zo dat de mate waarin respondenten uit de groep Polstraat e.o. overlast acceptabel vinden op sommige aspecten verschilt van het Digipanel, maar dat er gemiddeld

genomen géén significante verschillen zijn vast te stellen. Bewoners in de omgeving van de opvang aan de Polstraat vinden over het algemeen overlast dus niet meer of minder acceptabel dan leden van het Digipanel. Over het algemeen vinden zowel leden van het Digipanel als de respondenten uit de groep Polstraat e.o. overlast niet acceptabel.

| vorm van overlast | acceptabel | | enigszins acceptabel | | niet acceptabel | | weet niet/geen mening | |
|---|------------|-----------|----------------------|-----------|-----------------|-----------|-----------------------|-----------|
| | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel |
| Fietsendiefstal | 3% | 0% | 0% | 6% | 97% | 94% | 0% | 0% |
| Inbraak en beroving | 0% | 3% | 26% | 13% | 74% | 84% | 0% | 0% |
| Dealen van verdovende middelen | 7% | 1% | 20% | 17% | 73% | 81% | 0% | 1% |
| Openbaar gebruik van alcoholische dranken | 8% | 4% | 23% | 41% | 67% | 54% | 2% | 0% |
| Openbaar gebruik van harddrugs | 4% | 0% | 8% | 14% | 87% | 86% | 2% | 0% |
| Geluidsoverlast | 1% | 9% | 36% | 40% | 63% | 51% | 0% | 0% |
| Rondslingerende spuiten | 3% | 2% | 7% | 15% | 90% | 83% | 0% | 0% |
| Provocatie, intimidatie en agressief gedrag | 1% | 3% | 13% | 7% | 84% | 90% | 1% | 0% |
| Vechtpartijen en ruzies | 3% | 0% | 14% | 9% | 83% | 91% | 0% | 0% |
| Wildplassen | 3% | 8% | 7% | 20% | 90% | 72% | 0% | 0% |
| Samenscholing | 8% | 5% | 39% | 55% | 53% | 38% | 0% | 1% |
| Slapen in portieken | 4% | 22% | 18% | 33% | 78% | 22% | 0% | 22% |

Tabel 3 Mate van acceptatie | een vergelijking tussen Polstraat e.o. en het Digipanel

Frequentie van overlast

Aan zowel de groep Polstraat e.o. en het Digipanel is niet alleen gevraagd of men overlast ervaart, in welke mate maar ook hoe vaak respondenten de afgelopen drie maanden overlast hebben ervaren. De groep Polstraat e.o. die zegt overlast te ervaren door samenscholing noemt dagelijkse overlast het vaakst. Van de respondenten die overlast ervaren door samenscholing ervaart 59% dagelijks overlast door samenscholing. Dit is significant meer dan respondenten van het Digipanel aangeven (13%).

Van de respondenten die geluidsoverlast ervaren, ervaart 44% van de respondenten Polstraat e.o. dagelijks geluidsoverlast ten opzichte van 39% bij het Digipanel. Ook rondslingerende spuiten, het openbaar gebruik van alcohol en wildplassen zorgen voor dagelijkse overlast bij de groep

Polstraat e.o. Respectievelijk 40%, 39% en 38% van de respondenten Polstraat e.o. die aangeven overlast te ervaren door rondslingerende spuiten, het openbaar gebruik van alcohol en wildplassen ervaren dit dagelijks. Opvallend is overigens dat het deel van het Digipanel dat overlast ervaart van rondslingerende spuiten, vaker dan de groep Polstraat e.o. aangeeft hiervan dagelijks overlast te ervaren, te weten 48%.

Over het algemeen zijn de dagelijkse vormen van overlast die de Polstraat e.o.-groep zelf ervaart significant groter dan dat de Digipanel-groep overlast dagelijks zelf ervaart. Er zijn geen significante verschillen vast te stellen tussen beide groepen wat betreft overlast die wekelijks, maandelijks of per kwartaal zelf beleefd wordt.

| vorm van overlast | dagelijks | | wekelijks | | maandelijks | | 1 x per kwartaal | | Weet niet/ geen mening | |
|---|-----------|-----------|-----------|-----------|-------------|-----------|------------------|-----------|---------------------------|-----------|
| | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel | Polstr. | Digipanel |
| Fietsendiefstal | 24% | 2% | 15% | 4% | 6% | 6% | 35% | 54% | 21% | 33% |
| Inbraak en beroving | 16% | 0% | 16% | 3% | 5% | 6% | 37% | 48% | 26% | 42% |
| Dealen van verdovende middelen | 23% | 11% | 34% | 38% | 29% | 29% | 10% | 15% | 5% | 7% |
| Openbaar gebruik van alcoholische dranken | 39% | 9% | 22% | 52% | 9% | 25% | 2% | 10% | 3% | 3% |
| Openbaar gebruik van harddrugs | 33% | 24% | 35% | 33% | 19% | 19% | 6% | 19% | 8% | 5% |
| Geluidsoverlast | 44% | 39% | 39% | 36% | 14% | 18% | 2% | 5% | 1% | 2% |
| Rondslingerende spuiten | 40% | 48% | 30% | 39% | 13% | 10% | 13% | 3% | 3% | 0% |
| Provocatie intimidatie en agressief gedrag | 24% | 5% | 34% | 35% | 26% | 30% | 13% | 23% | 2% | 7% |
| Vechtpartijen en ruzies | 15% | 4% | 29% | 17% | 29% | 21% | 23% | 56% | 3% | 0% |
| Wildplassen | 38% | 15% | 24% | 35% | 27% | 35% | 5% | 12% | 5% | 2% |
| Samensholing | 59% | 13% | 26% | 53% | 9% | 25% | 1% | 8% | 4% | 1% |
| Slapen in portieken | 27% | nvt | 27% | nvt | 29% | nvt | 12% | nvt | 4% | nvt |

Tabel 4 Frequentie van overlast | een vergelijking tussen Polstraat e.o. en het Digipanel

De peiling: wat is er gevraagd?

In het convenant dat in juli 2005 is ondertekend staan diverse vormen van overlast genoemd. Per overlastvorm is gepeild in hoeverre een respondent er zelf overlast door ervaart. Het is overigens niet uit te sluiten dat de antwoorden die zijn gegeven mogelijk toch zijn gekleurd door overlast die niet zelf is beleefd, maar waar een bewoner van heeft gehoord, de zogenaamde ‘van horen zeggen’. In de telefonische interviews die zijn gevoerd als vervolg op dit onderzoek is daar specifiek op doorgevraagd.

Ten eerste werd in dit onderzoek de vraag gesteld of de respondent zelf overlast ervaart door bijvoorbeeld fietsendiefstal. Als een respondent daar bevestigend op antwoorde, werd hem of haar vervolgens de vraag gesteld in welke mate hij/zij die overlast ervaart, in hoeverre dat voor hem/haar acceptabel is en hoe vaak hij/zij de overlast heeft ervaren gedurende de laatste drie maanden.

Als een respondent ontkennend antwoordde op de vraag of hij/zij overlast

ervaart door een bepaalde vorm van overlast werd de respondent automatisch doorgeleid naar de volgende vraag over een volgende vorm van overlast. Op deze

Onderzoeksverantwoording

De peiling is in juni 2021 uitgevoerd onder twee groepen: bewoners uit de Polstraat e.o. en het Digipanel. 611 adressen in de Polstraat en omgeving hebben een uitnodiging gehad om mee te doen aan deze overlastpeiling. 28% van de geadresseerden heeft de moeite genomen om de digitale vragenlijst in te vullen. Als controlegroep diende het Digipanel. Dit is een groep inwoners uit de gehele gemeente Deventer die vrijwillig met enige regelmaat meedoen aan onderzoeken van de gemeente Deventer. Het Digipanel is een representatieve afspiegeling van alle inwoners van de gemeente Deventer. Voor dit onderzoek bestond de groep uit 1000 leden. 46% van de Digipanelleden heeft aan dit onderzoek meegedaan.

Daarmee is er voldoende respons en zijn de onderzoeksresultaten valide en betrouwbaar.

De groep respondenten uit de Polstraat

wijze zijn dertien vormen van overlast aan bod gekomen bij zowel de groep Polstraat e.o. als bij het Digipanel.

e.o. bestaat voor 60% uit mannen, voor 38% uit vrouwen en voor 2% is het anders. De grootste leeftijdscategorie (30%) die de enquête invulde was de groep tussen de 45 en 64 jaar oud, gevolgd door een groep van 27% die valt in de leeftijdscategorie van 25 tot 34 jaar oud. De helft van de respondenten uit de groep Polstraat e.o. woont in de Polstraat, gevolgd door de Assenstraat (11%) en de Bursestraat (14%). Deze achtergrondkenmerken zijn onbekend voor wat betreft het Digipanel.

Voor de analyse is gebruik gemaakt van t-toetsen. Hiermee kan worden gemeten of de verschillen tussen de Polstraat en het Digipanel significant zijn. Bij een significant verschil is de kans dat de afwijking op toeval berust kleiner dan 5 procent. Bij een zeer significant verschil is deze kans kleiner dan 1 procent.

Colofon:

Uitvoering: Vakgroep Kennis & Verkenning – Team ASK – Gemeente Deventer
Onderzoeker: Miranda Arendsen
Datum: september 2021